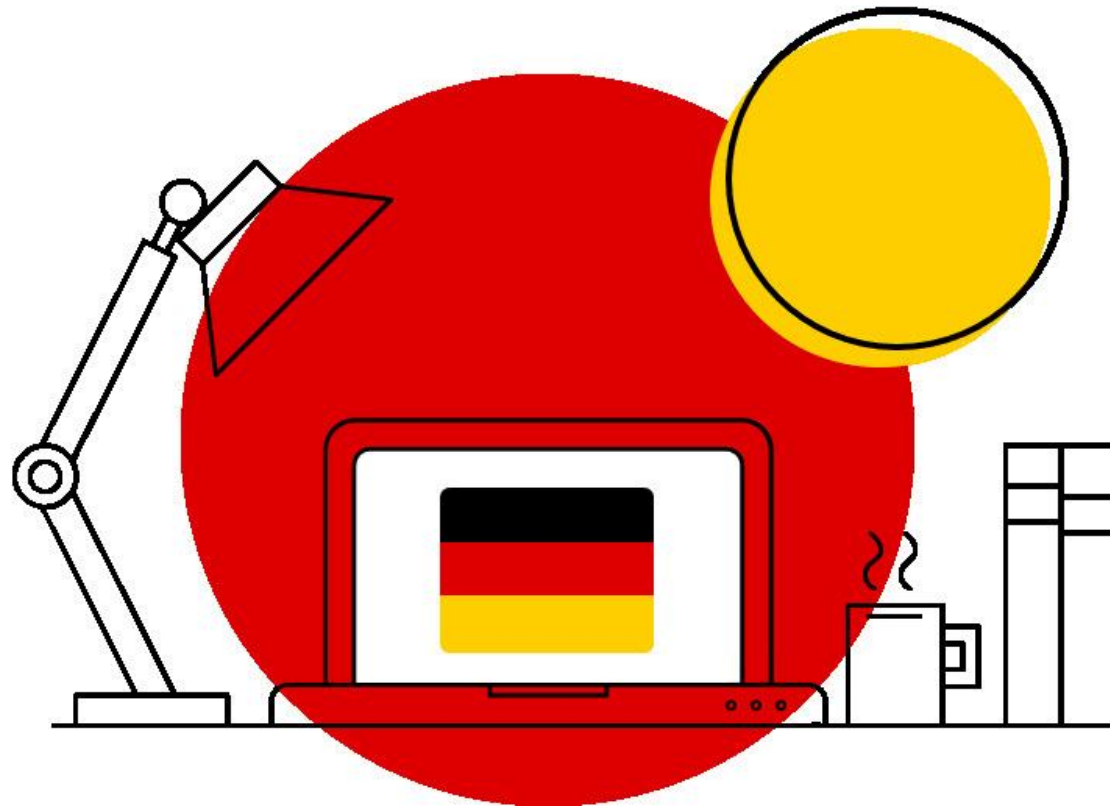

akademia

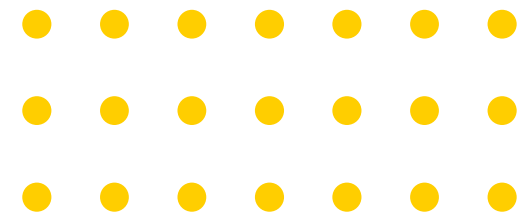
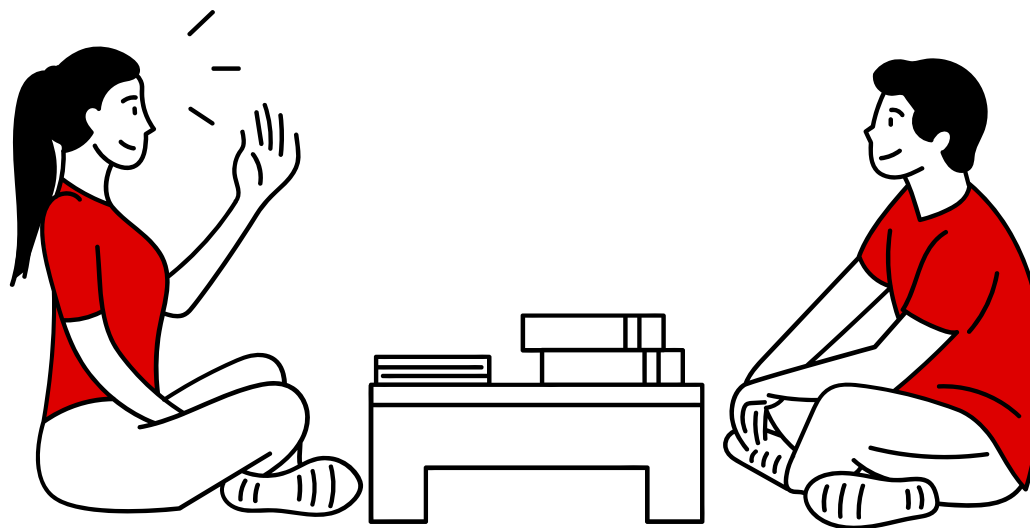
Agnieszki Drummer

SZYK ZDANIA – szyk końcowy

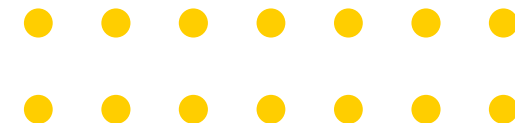
... czyli wszystko „nie po kolei” ;)

Możliwości łączenia niemieckich zdań

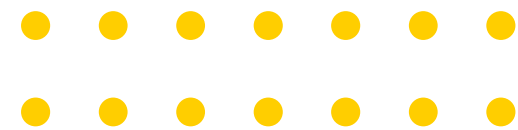
- **Ich wohne in Warschau. Ich arbeite hier.** A1
Ja mieszkam w Warszawie. Ja pracuję tu.
- **1. Ich wohne in Warschau, ich arbeite hier.** A1
Ja mieszkam w Warszawie, ja pracuję tu.
- **1. Ich wohne in Warschau und ich arbeite hier.** A1
Ja mieszkam w Warszawie i ja pracuję tu.
- **2. Ich wohne in Warschau, außerdem arbeite ich hier.** A1
Ja mieszkam w Warszawie, poza tym pracuję ja tu.
- **1. Ich wohne in Warschau, ich arbeite außerdem hier.** A2
Ja mieszkam w Warszawie, ja pracuję poza tym tu.
- **3. Ich wohne in Warschau, weil ich hier arbeite.** A2
Ja mieszkam w Warszawie, ponieważ ja tu pracuję.
- **3. Weil ich in Warschau arbeite, wohne ich hier.** B1
Ponieważ ja w Warszawie pracuję, mieszkam ja tu.

Przysłówki szyku końcowego, np. *weil*

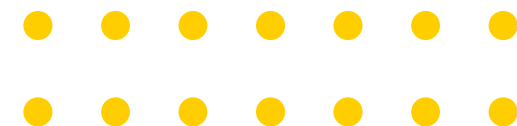
- Ich wohne in Warschau. Ich arbeite hier. A1
- Ich wohne in Warschau, ich arbeite hier. A1
- Ich wohne in Warschau und ich arbeite hier. A1
- Ich wohne in Warschau, außerdem arbeite ich hier. A1
- Ich wohne in Warschau, ich arbeite außerdem hier. A2
- Ich wohne in Warschau, weil ich hier arbeite. A2
- Weil ich in Warschau arbeite, wohne ich hier. B1

„Zwykłe“ zdania

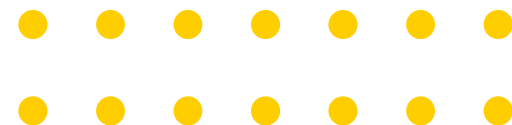
- **Ich bin zu Hause.** Jestem w domu.
- **Du rufst mich an.** Zadzwonisz do mnie.
- **Ich bin müde.** Jestem zmęczona.
- **Du bist zu Hause.** Jesteś w domu.
- **Sie ist krank.** Ona jest chora.

Przykłady zdań złożonych podrzędnie

- **Ich rufe dich an, wenn ich zu Hause bin.**
Zadzwońę do ciebie, jak/gdy będę w domu.
- **Ich weiß, dass du mich anrufst.**
Wiem, że do mnie zadzwonisz.
- **Ich gehe nicht schlafen, obwohl ich müde bin.**
Nie idę spać, choć jestem zmęczona.
- **Er will wissen, ob du zu Hause bist.**
On chce wiedzieć, czy jesteś w domu.
- **Klara geht zum Arzt, weil sie krank ist.**
Klara idzie do lekarza, bo jest chora.

Zasadnicza różnica w kolejności

- Ich bin zu Hause.
 , **wenn** ich zu Hause **bin**.

Jestem w domu.

- Du rufst mich an.
 , **dass** du mich **anrufst**.

Zadzwonisz do mnie.

- Ich bin müde.
 , **obwohl** ich müde **bin**.

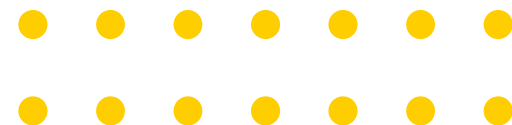
Jestem zmęczona.

- Du bist zu Hause.
 , **ob** du zu Hause **bist**.

Jesteś w domu.

- Sie ist krank.
 , **weil** sie krank **ist**.

Ona jest chora.

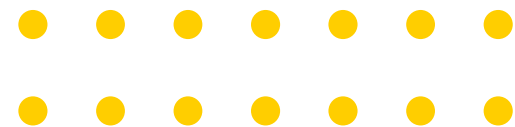
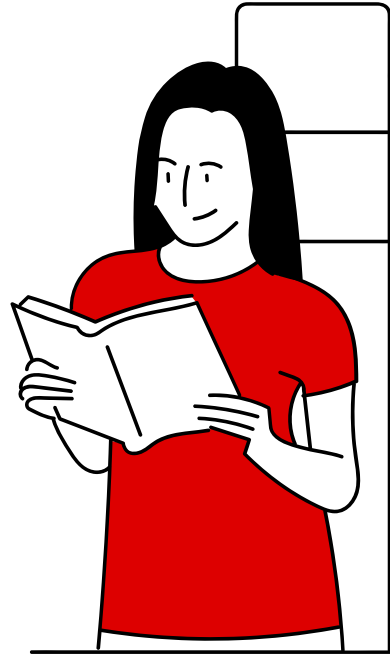

4 charakterystyczne punkty zdania podrzędnego

• Ich gehe nicht schlafen, **obwohl** ich müde **bin**.

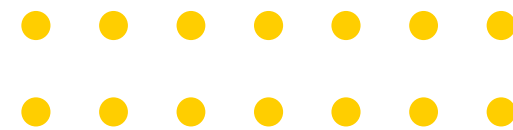
- 1. przecinek
- 2. spójnik lub słówko spajające
- 3. podmiot! (ten sam lub inny)
- 4. czasownik(i) na końcu, ostatni z nich odmieniony

3 warianty zdań podrzędnych

1. Spójnik (np. **dass, weil, wenn...**)
2. Pytanie (np. **wann, wie, wohin, wo...**)
3. Zaimek względny (np. **der, die, das...**)

als gdy, kiedy (przy jednorazowych wydarzeniach w przeszłości)

anstatt dass zamiast

bevor zanim

bis aż

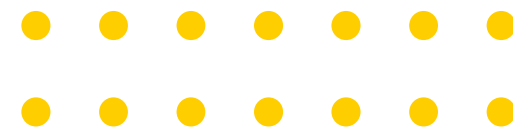
da ponieważ, bo

damit aby; po to, aby; ażeby

dass że

ehe zanim

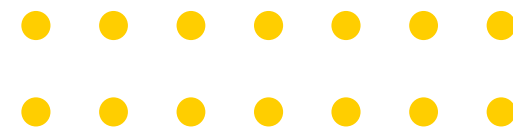
falls w przypadku jeśli

indem
nachdem
ob
obwohl
seit
sobald
sodass
sofern
solange

przez to, że; podczas gdy
po tym jak
czy
choć
odkąd
gdy tylko, skoro tylko
i dlatego; tak że
o ile
dopóki, tak długo

soviel
soweit
um
während
weil
wenn

o ile, jakkolwiek

o ile

aby, żeby

podczas gdy

bo, ponieważ

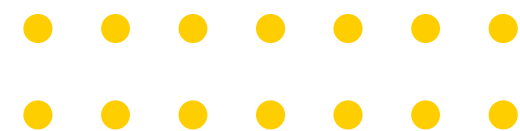
jeśli, jeżeli, kiedy (przy powtarzających się wydarzeniach)

wie
wobei
zumal

jak; o ile

przy czym

zwłaszcza że; szczególnie; ponieważ

„Zwykłe” pytania:

- **Wann** kommt sie nach Hause?

Kiedy ona wróci do domu?

- **Wie** machen wir das morgen ?

Jak to jutro zrobimy?

- **Mit wem** trifft sie sich?

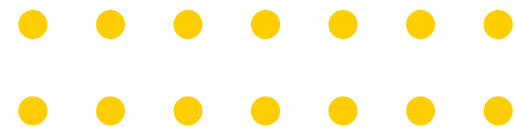
Z kim ona się spotyka?

- **Wohin** fährt sie im Sommer?

Dokąd ona (po)jedzie w lecie?

- **Warum** kaufen sie das?

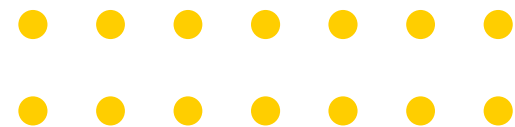
Dlaczego oni to kupują?

Pytania jako zdania podrzędne:

- Ich weiß nicht, **wann** sie nach Hause kommt.
Nie wiem, *kiedy* ona wróci do domu.
- Er überlegt, **wie** wir das morgen machen.
On się zastanawia, *jak* to jutro zrobimy.
- Ich habe keine Ahnung, **mit wem** sie sich trifft.
Nie mam pojęcia, *z kim* ona się spotyka.
- Frag Klara, **wohin** sie im Sommer fährt.
Zapytaj Klarę, *dokąd* pojedzie w lecie.
- (Es ist) interessant, **warum** sie das kaufen.
Ciekawe, *dlaczego* oni to kupują.

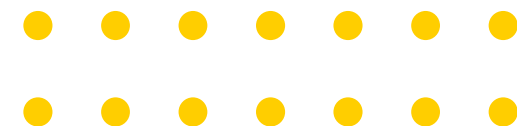

Rodzajniki określone a zaimki względne:

	rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki	liczba mnoga
Mianownik	der	die	das	die
Dopełniacz	des	der	des	der
Celownik	dem	der	dem	den
Biernik	den	die	das	die

	rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki	liczba mnoga
Mianownik	der	die	das	die
Dopełniacz	dessen	deren	dessen	deren
Celownik	dem	der	dem	denen
Biernik	den	die	das	die

Po co są zaimki względne?

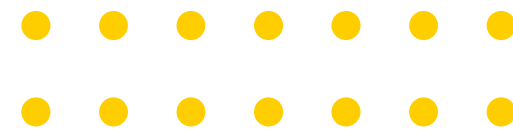
- **Ich kenne den Mann, **der** dort sitzt.**
Znam (tego) mężczyznę, **który** tam siedzi.
- **Ich kenne den Mann, **dessen** Auto dort steht.**
Znam (tego) mężczyznę, **którego** samochód tam stoi.
- **Ich sehe den Mann, **dem** ich das Buch gegeben habe.**
Widzę (tego) mężczyznę, **któremu** dałam (tę) książkę.
- **Ich sehe den Mann, **den** ich liebe.**
Widzę (tego) mężczyznę, **którego** kocham.

„Schody”, czyli dochodzą przyimki:

- **Das ist das Geschenk, **über das** ich mich so gefreut habe.**
To jest ten prezent, **z którego** się tak ucieszyłam.
- **Das ist die Freundin, **mit der** ich nach Hamburg fahre.**
To jest ta koleżanka, **z którą** pojedę do Hamburga.
- **Das ist eine Geschichte, **an die** ich mich nicht erinnern kann.**
To jest historia, **której** nie mogę sobie przypomnieć.

3 pozycje w zdaniu

- Er sagt, **dass er heute keine Zeit hat.**

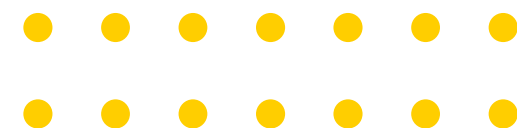
On mówi, że nie ma dziś czasu.

- **Weil er heute keine Zeit hat,** kommt er nicht.

Ponieważ on dziś nie ma czasu – nie przyjdzie.

- Thomas, **der erst seit einem Jahr hier wohnt,** spricht schon Polnisch.

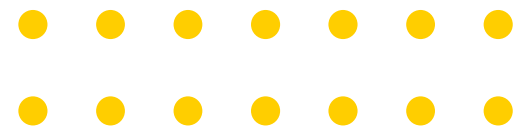
Thomas, który mieszka tu dopiero od roku, mówi już po polsku.

Czasowniki „lepsze” i „gorsze” ;)

1. sein, haben, werden
2. wszystkie czasowniki modalne
3. **lassen, gehen, kommen, bleiben, hören, sehen, tun, machen, helfen, lernen** (tworzą pary z innymi i trochę udają modalne)
4. wszystkie pozostałe czasowniki

Więcej czasowników?

Forma gramatyczna	„Normalne” zdanie	To samo jako zdanie podrzędne	Komentarz
Perfekt	Ich habe geschlafen.	..., dass ich geschlafen habe.	„haben” jest silniejsze niż „schlafen”
Futur I	Ich werde anrufen.	..., dass ich anrufen werde.	„werden” jest silniejsze niż „anrufen”
Czasownik modalny	Ich kann schwimmen.	..., dass ich schwimmen kann.	czasownik modalny jest silniejszy niż „schwimmen”
Zwroty złożone z dwóch czasowników	Ich gehe duschen.	..., dass ich duschen gehe.	„gehen” jest silniejsze niż „duschen”
Zwroty złożone z dwóch czasowników PLUS czasownik modalny	Ich kann einkaufen gehen.	..., dass ich einkaufen gehen kann.	czasownik modalny jest najsilniejszy, na drugim miejscu od tyłu plasuje się „gehen”, a na trzecim „einkaufen” (wszystko zgodnie z podziałem na 4 grupy powyżej)

Danke schön!

Auf Wiedersehen und gute Nacht!

www.agnieszkadrummer.pl

